

การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Repeated Offending of Jail Inmates in Prachuap Khiri Khan Provincial Prison

นคพัฒน์ สินเย็น

Nakapat Sinyen

เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์

Prachuap Khiri Khan Provincial Prison, Department of Corrections

E-mail: nakapat724@gmail.com

Retrieved 2-03-2021; Revised 20-03-2021; Accepted 12-04-2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินสถานะแวดล้อมที่ผู้ต้องขังทำความผิดติดคุกซ้ำ (2) เพื่อเปรียบเทียบการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน และ (3) เพื่ออธิบายแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ประกอบด้วยผู้ต้องขังทำซ้ำในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 69 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลแสดงเป็นค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Independent sample) และ F-test (One Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 53.60 เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.96 โสด ร้อยละ 50.70 จบมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 30.40 กระทำความผิดจำนวน 2 ถึง 8 ครั้ง เป็นผู้ติดคุกซ้ำ 2,3,4 และ ครั้งที่ 8 ร้อยละ 56.50,17.40,11.60,4.30 และ 10.1 ตามลำดับ ระยะเวลาต้องโทษจำคุก น้อยกว่า 1 ปี, 1-5 ปี และ ขึ้นไป ร้อยละ 4.30, 60.90 และ 34.70 ตามลำดับ ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 71.00 ฐานะทางครอบครัว ระดับปานกลาง ร้อยละ 72.50 อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 56.50 และอยู่ในหมู่บ้านชนบท ร้อยละ 47.80

2. สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำที่ผู้ต้องขังทำความผิดติดคุกซ้ำ 3 อันดับแรก คือ เศรษฐกิจของครัวเรือนมีรายได้ต่ำ รายได้ไม่แน่นอนจากการรับจ้างทั่วไป สภาพทางกายภาพของครอบครัวส่วนใหญ่เป็นโสด อาศัยอยู่กับพ่อแม่และสิ่งแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มการพึ่งพาอาศัยตามรูปแบบดั้งเดิมของชาวชนบทในชุมชนปัจจุบันน้อยลงทั้งชุมชนในชนบทและในเมือง ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง พบว่า ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งที่กระทำความผิดมีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ต้องขังที่มี เพศ อายุ

สถานภาพสมรส ระยะเวลาต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ ฐานะทางครอบครัว บุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษและสภาพแวดล้อมในชุมชนแตกต่างกันมีการกระทำความผิดซ้ำไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรมีการจัดโครงการกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสภาพจิตใจของผู้ต้องขัง การฝึกอาชีพภายในเรือนจำควรตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ และควรมีเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามพฤติกรรมของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ

คำสำคัญ: การกระทำความผิดซ้ำ; ผู้ต้องขัง

Abstract

The purposes of this research were to: firstly, study the environment of jail inmates who committed repeated offending; secondly, compare repeated offending committed by inmates who had different personal characteristics; and thirdly, study approaches of prevention and solving of inmates' repeated offending. The sample, purposively selected, comprised 69 prisoners who had committed repeated offending in Prachuap Khiri Khan Provincial Prison. The research instruments consisted of a 5-level rating scale questionnaire and an in-depth interview. The data analysis employed frequency, percentage, means, and standard deviation. The testing of hypothesis employed t-test (independent sample) and F-test (One-way ANOVA). The results of the research are as follows:

1. The jail inmates who committed repeated offending in Prachuap Khiri Khan Provincial Prison were 26 – 30 years old, of whom 53.60% were male, 86.96% were single, 50.70% had completed lower secondary education, 30.40% committed an offence for 2 to 8 times. Inmates who were imprisoned for the second, third, fourth, and eighth time made up 56.50%, 17.40%, 11.60%, 4.30% and 10.10% respectively. The length of imprisonment which was less than 1 year, 1-5 years, and more than 5 years made up 4.30%, 60.90%, and 34.70%, respectively. Prior to imprisonment, 71.00% had held temporary hired jobs, 72.50% were from economically middle-level families, 56.50% lived with parents, and 47.80% lived in rural villages.

2. The top 3 environments outside the prison that the inmates who committed repeated offending had lived were: the household's economical status – their families had low incomes and the incomes were not certain, due to the nature of temporary hired jobs; the family's physical conditions – most inmates had been single and had lived with parents; and the community environment – there had been a trend that the mutually dependent rural life style would be seen less and less in both the rural and the urban communities.

3. In the comparison of the repeated offending it was found that the level of education and how many times the offences were committed affected repeated offending differently with statistical significance at the level of .05. Meanwhile, the inmates with different gender, age, marital status, length of imprisonment, occupation before imprisonment, family status, guardians before imprisonment, and community environment, did not make any difference in repeated offending.

4. Approaches of prevention and solving of inmates' repeated offending were suggested as follows: projects with training activities aiming at spiritual development should be provided; career training in the prison should meet the needs of the inmates and the inmates can really make a living with that career after they are set free; aftercare programs should be carried out.

Keywords : Repeated offending; Jail inmate

บทนำ

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยวิธีการลงโทษจำคุกเป็นการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการลงโทษในหลายประการด้วยกัน ตั้งแต่การแก้แค้นทดแทน การข่มขู่ยับยั้งทั้งแบบทั่วไป คือ การลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อยับยั้งมิให้ผู้อื่น กระทำตามและเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด รวมทั้งการข่มขู่ยับยั้งเฉพาะรายซึ่งการลงโทษตัวผู้กระทำผิดโดยตรง เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวและไม่กล้ากระทำความผิดอีกในอนาคตขณะเดียวกันการจำคุกยังเป็นการตัดโอกาสในการกระทำความผิด โดยแยกผู้กระทำผิดออกจากสังคม เพื่อมิให้สามารถก่อความเดือดร้อนต่อสังคมได้อีก แต่การแยกผู้กระทำผิดออกจากสังคมโดย วิธีการจำคุกนั้นเป็นเพียงการแยกออกจากสังคมชั่วคราว ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากวิธีการที่เน้นเพียงการควบคุมอย่างเดียวก่อนให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเข้าไปด้วย และถือเป็นภารกิจสำคัญที่กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำแผนทิศทางการของกรมราชทัณฑ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2546-2550) โดยมีพันธกิจ (Mission) ที่สำคัญ 2 ประการ ด้วยกัน ได้แก่ (1) การควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีวะ (2) แก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมนิสัย ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ (ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์, 2548 : 1) เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไขปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมนิสัยให้เป็นบุคคลที่สังคมพึงปรารถนา และสามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ เมื่อพิจารณาจากตัวแบบของระบบงานราชทัณฑ์ในปัจจุบันกำลังเดินไปตามแนวทางของระบบการราชทัณฑ์เชิงอบรมแก้ไข การปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องแก่ผู้ต้องขังและการส่งเสริมการให้ความรู้พื้นฐาน รวมทั้งการฝึกอาชีพแก่ผู้ต้องขังเรือนจำเน้นในเรื่องการพัฒนาอบรมแก้ไขทั้งทางจิตใจ ทัศนคติ การศึกษา การฝึกอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ต้องขังได้มีทักษะความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตหลังพ้นโทษโดยไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการระบบงานราชทัณฑ์, 2548)

จากสถิติของกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ สํารวจ ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2549 พบว่า มีนักโทษเด็ดขาดจำนวนทั้งสิ้นทั่วประเทศ จำนวน 121,320 คน พบว่า มีผู้กระทำผิดซ้ำทั้งหมด จำนวน 16,541 คน คิดเป็นร้อยละ

13.63 แยกเป็นผู้ต้องขังชาย จำนวน 14,988 คน คิดเป็นร้อยละ 12.35 เป็นผู้ต้องขังหญิงจำนวน 1,553 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 (ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบวนการราชทัณฑ์, 2549) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติผู้ต้องขังที่กระทำ ความผิดซ้ำในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จากผู้ต้องขังทั้งหมด จำนวน 554 คน กระทำความผิดซ้ำ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 12.45 ซึ่งเป็นสถิติที่ใกล้เคียงกับผู้ต้องขังที่ติดคุกซ้ำทั่วประเทศ และมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำเพิ่ม มากขึ้น (ข้อมูลฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรณีผู้ต้องขังติดคุกซ้ำ 31 ธันวาคม 2550)

เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นหน่วยงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบใน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังให้เป็นไปตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมแก้ไข เพื่อให้พลเมืองกลับตนเป็นคนดี จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ในคดีต่าง ๆ ตลอดจนเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ว่า เป็นกระเจกเงาที่ช่วยสะท้อนให้เห็นปัญหาและอุปสรรคใน กระบวนการทำงานของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล แก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำต่อไป

ในการนี้ ผู้วิจัย สนใจการที่บุคคลๆ หนึ่งจะกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ซึ่งอาจจะถูกจับกุมหรือหลุด รอดจากการถูกจับกุมโดยไม่เกรงกลัวต่อโทษทัณฑ์ที่จะได้รับด้วยความตั้งใจ มีเทคนิควิธีการ และคิดวางแผนการณ โดยไตร่ตรองไว้ก่อนอย่างแยบยลนั้น น่าจะกล่าวได้ว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นอาชญากรรมมืออาชีพโดยแท้จริง ดังนั้น หากจะลดจำนวนอาชญากรรมมืออาชีพลง จึงควรที่จะมีการศึกษาวิจัยถึงวิถีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะการ เลี้ยงดู ลักษณะของครอบครัว ลักษณะบุคลิกภาพ และอื่นๆ ว่าอะไรเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลให้เขาเหล่านั้นก่อ อาชญากรรมซ้ำซากหรือรุนแรงจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้เพื่อเป็นสิ่งชี้แนะให้กรมราชทัณฑ์ได้นำ ข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการแก้ไขผู้ต้องขังกลุ่มนี้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังใน เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษออกไปแล้วไม่ ให้ หวนกลับมาต้องโทษซ้ำอีก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีคุณลักษณะ ส่วนบุคคลแตกต่างกัน
3. เพื่ออธิบายแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษา เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 554 คน และกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำทั้งหมด ในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 69 คน
2. พื้นที่วิจัยครั้งนี้ เป็นพื้นที่ในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. ระยะเวลาวิจัยครั้งนี้ ภายในระยะเวลาปี พ.ศ.2563-2564

4. ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ อายุ, เพศ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, จำนวนครั้งในการกระทำผิด, ระยะเวลาที่ต้องโทษ, อาชีพก่อนต้องโทษ, ฐานะทางครอบครัว, บุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษ และลักษณะสภาพแวดล้อมในชุมชน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิต คือ ทบด้านครอบครัว, ด้านการคบเพื่อน, ด้านสภาพแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัย และด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน

4.2.2 การป้องกันแก้ไข

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา เป็นผู้ต้องขังเพศชายและหญิงที่ติดคุกซ้ำในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 69 ราย

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นชาย และหญิง ที่ติดคุกในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 เป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะดี มีการรับรู้ สื่อสารและตอบแบบสัมภาษณ์ได้

2.2 ยินยอมและสมัครใจให้ข้อมูล

3. กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ คัดเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติกำหนดไว้ ได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึกเลือกกลุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลการวิจัย และสมัครใจให้ข้อมูล จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น โดยปรับปรุงจากศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชญาวิทยาและกระบวนการยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2549) และดัดแปลงมาจากสำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์ (2549) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนครั้งในการกระทำผิด ระยะเวลาที่ต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ ฐานะทางครอบครัว บุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษ และสภาพแวดล้อมในชุมชน ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิดและปลายปิด ให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 การกระทำผิดซ้ำ ในด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ลักษณะคำถามเป็นปลายปิด ให้เลือกตอบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เรื่องการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกภูมิหลังชีวิตของผู้ที่กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษาสถานภาพ อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ ประวัติ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ชีวิตครอบครัวในวัยเด็ก ลักษณะการเลี้ยงดูของครอบครัว การถูกจับกุมดำเนินคดีของสมาชิกในครอบครัว การคบ

เพื่อนและลักษณะของกลุ่มเพื่อน สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะของชุมชนที่อยู่อาศัย ชีวิตแนวทางในการดำเนินชีวิต ค่านิยมในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเสพยาเสพติด การเล่นพนัน และการเที่ยวสถานเริงรมย์ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิด รูปแบบและเทคนิควิธีการที่กระทำความผิด ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันให้กระทำความผิดและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการไม่กระทำความผิดซ้ำ

ส่วนที่ 4 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหการทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิดและปลายปิด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. กระบวนการยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2549) และสำนักวิจัยและพัฒนา ระบบงานราชทัณฑ์ (2550)
2. กำหนดวัตถุประสงค์แบบสอบถาม
3. กำหนดข้อมูลที่ต้องการคือ สืบหาข้อมูลของการวิจัยว่าต้องการข้อมูลอะไรจะใช้คำถามอย่างไร มากน้อยเพียงใด จึงจะได้คำตอบที่ต้องการ
4. กำหนดรูปแบบที่จะใช้ในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งใช้แบบปลายปิด โดยมีการกำหนดแนวคำถาม จัดลำดับให้เป็นระเบียบเรียบร้อย กระชับรัด ควณถามเท่าที่จำเป็น และคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นของผู้กรอกแบบสอบถาม
5. สร้างแบบสอบถาม ลงมือเขียนตามแนวที่วางไว้ตลอดจนรูปแบบที่วางไว้พร้อมชี้แจง ให้ชัดเจน เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามคำชี้แจงต้องชัดเจน คือ ข้อมูลที่ได้เป็นความลับ ข้อมูลไม่มีการเผยแพร่แต่อย่างใด
6. ตรวจสอบการนำเอาแบบสอบถามที่ร่าง เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาและปรับปรุงตามคำแนะนำ
7. นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน
8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์
9. ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ไปกรมราชทัณฑ์ เรือนจำจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ และ เรือนจำกลางเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยในเรือนจำ
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าเรือนจำเพื่อประสานงานการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกกับผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง 69 ราย โดยการสุ่มแบบเจาะจง เพื่อศึกษาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำ

5. เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยสัมภาษณ์ภูมิหลังชีวิตของผู้ที่กระทำความผิดซ้ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเชื่อมโยงกันกับแนวคิดและจากทฤษฎีเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

3. นำคะแนนไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 ร้อยละ ใช้ในการเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล เพื่อนำเสนอข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

3.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดของประชากรจากข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3.3 การเปรียบเทียบการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง

3.3.1 เพศ โดยใช้ t-test (Independent sample)

3.3.2 อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา จำนวนครั้งที่กระทำความผิด ระยะเวลาการต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ ฐานะทางครอบครัว บุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษสภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัยโดยใช้ F-test คือ One Way ANOVA

3.3.3 ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี Scheffe

4. นำเสนอวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 69 คน ส่วนใหญ่เป็นมีอายุระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 53.60 เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.96 มีสถานภาพสมรส เป็นโสด ร้อยละ 50.70 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 30.4 มีกระทำความผิดส่วนใหญ่ จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 56.50 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาต้องโทษ 1-5 ปี ร้อยละ 60.90 รองลงมา ต้องโทษ 5 ปีขึ้นไป ร้อยละ 34.70 การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 71.00 มีฐานะทางครอบครัว ปานกลาง ร้อยละ 72.50 รองลงมา ฐานะยากจน ร้อยละ 26.10 ก่อนต้องโทษ อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ร้อยละ 56.5 รองลงมา อาศัยอยู่กับคนเดียว ร้อยละ 21.70 มีสภาพแวดล้อมเป็นหมู่บ้านชนบท ร้อยละ 47.80

2. สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำที่ผู้ต้องขังทำความผิดซ้ำ

สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำของผู้ต้องขังที่ติดคุกซ้ำ โดยรวมสภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำที่ผู้ต้องขังทำความผิดติดคุกซ้ำ 3 อันดับแรก คือ เศรษฐกิจของครัวเรือนมีรายได้ต่ำ รายได้ไม่แน่นอนจากการรับจ้างทั่วไป สภาพทางกายภาพของครอบครัวส่วนใหญ่เป็นโสดอาศัยอยู่กับพ่อแม่ และสิ่งแวดล้อมชุมชน

ที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มการพึ่งพาอาศัยตามรูปแบบดั้งเดิมของชาวชนบทในชุมชนปัจจุบันน้อยลงทั้งชุมชนในชนบทและในเมืองตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า

ระดับการศึกษา (ดังตารางที่ 1) และจำนวนครั้งที่กระทำความผิดของผู้ต้องขัง (ดังตารางที่ 2) แตกต่างกัน มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ต้องขังที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการต้องโทษอาชญากรรมก่อนต้องโทษ ฐานะทางครอบครัว บุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษ สภาพแวดล้อมในชุมชนแตกต่างกันมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยรวมไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผู้กระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการกระทำผิดซ้ำ

แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	df	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3.01	.435	6	2.61	.038*
ภายในกลุ่ม	11.94	.195	62		
ผลรวม	14.96		68		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผู้กระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีระดับจำนวนครั้งในการกระทำความผิดแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	df	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3.659	.732	5	4.077	.003*
ภายในกลุ่ม	11.307	.179	63		
ผลรวม	14.966		68		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.1 การจัดโครงการ กิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาความจิตใจของผู้ต้องขัง

4.2 จัดให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ มีโรงงานจ้างกระดาช ถักแห ถักอวน เนื่องจากสังคมภายนอกไม่มีโรงงานพวกนี้หรือมีน้อยมาก ผู้ต้องขังจึงไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับการอบรมไปใช้ได้

4.3 ต้องการให้มีโอกาสพบญาติพี่น้องเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

4.4 เปิดโอกาสให้มีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เท่าเทียมกันของผู้ต้องขังกระทำความผิดครั้งแรก เช่น ชุมชนบำบัดการออกไปทำงานสาธารณะได้เหมือนผู้ต้อง ขังคดีธรรมดาและผู้ต้องขังที่กระทำความผิดครั้งแรก

4.5 มีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงนิสัย และความรู้ และเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังคิดจะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

4.6 มีระบบติดตามดูแลและศึกษาปัญหาของนักโทษแต่ละคนและแก้ไขให้ตรงกับปัญหา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำ ผลการวิจัย พบว่า ด้านครอบครัว มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลางด้านการคบเพื่อน มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับน้อยด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่อยู่อาศัยมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับน้อย และด้านสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในงานวิจัยระดับปานกลาง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้ต้องขังมีปัจจัยที่สนับสนุนในการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่ด้านครอบครัวความอบอุ่นจากครอบครัว ฐานะทางครอบครัวที่ยากจนจึงเป็นสาเหตุในการกระทำผิด โดยปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมและปัจจัยทางด้านสังคมเป็นแรงสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอุษา คงลาย (2538) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนกลาง” พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ได้แก่ ด้านครอบครัว และสอดคล้องกับการวิจัยของทัศนีย์ อมาตยกุล (2548) ได้ศึกษา “สาเหตุและความสัมพันธ์ของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกอาชีพ พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ได้แก่ ด้านครอบครัวฐานะทางครอบครัว

2. การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งที่กระทำผิดซ้ำแตกต่างกัน มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการประกอบอาชีพ การมีรายได้ ซึ่งพบว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับต่ำจะเป็นผู้กระทำผิดซ้ำมากและจำนวนครั้งในการกระทำผิดซ้ำเป็นแรงสนับสนุนที่จะเกิดการกระทำผิดซ้ำอีกซึ่งสาเหตุหลายประการ เช่น การประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ สังคมไม่ยอมรับ ไม่มีงานทำ ไม่มีเงิน ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีกซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อุษา คงลาย (2538) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังอันแรกได้แก่ ระดับการศึกษา และสอดคล้องกับการวิจัยของ สุวรรณ ใจคลองแคลว (2546 : บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัย เรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี พบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีการกระทำผิดซ้ำ 2 ครั้ง เนื่องจากการกระทำผิดครั้งแรกมีระยะเวลาไม่นาน เมื่อพ้นโทษแล้วสังคมไม่ค่อยยอมรับ ทำให้ว่างงานจึงต้องกระทำผิดซ้ำ

3. การแก้ไขการกระทำผิดซ้ำในระดับของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมอบรม เพื่อพัฒนาความจิตใจของผู้ต้องขัง จัดให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำเช่น ช่างไม้ ช่างตัดผม ช่างเชื่อม เป็นต้น ที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขังและสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ มีการจัด

กิจกรรมเพื่อปรับปรุงนิสัยและความรู้ และเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังคิดจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกและมีระบบติดตามดูแล และศึกษาปัญหาของนักโทษแต่ละคนและแก้ไขให้ตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อายูตม์ สินธพพันธ์ (2545) ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำว่าการที่จะลดปัญหาอาชญากรรมในทางหนึ่งก็คือการแก้ไขมิให้ผู้กระทำความผิดและถูกนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม พบว่า สังคมภายนอกต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ ในการแก้ไขผู้กระทำความผิดซ้ำ เมื่อพ้นโทษแล้ว สถานบันครอบครัวต้องให้ความอบอุ่น เพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังหาวิธีการกระทำความผิดซ้ำ และให้ผู้ต้องขังมีอาชีพหลังพ้นโทษ และไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ ทศนีย์ อมาตยกุล (2548) ได้ศึกษา “สาเหตุและความสัมพันธ์ของการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกอาชีพ” พบว่า สาเหตุในการกระทำความผิดซ้ำ เนื่องจากปัญหาความยากจนปัญหาครอบครัว สภาพแวดล้อม การคบเพื่อนฝูง ไม่มีอาชีพถูกตราหน้าว่าเคยเป็นคนที่เคยถูกจำคุก และการฝึกอาชีพไม่มีประโยชน์ ไม่ตรงกับตลาดต้องการ รายได้น้อย

สรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำของผู้ต้องขังติดคุกซ้ำ พบว่าสภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำที่ผู้ต้องขังทำผิดติดคุกซ้ำ 3 อันดับแรก คือเศรษฐกิจของครัวเรือนมีรายได้ต่ำ รายได้ไม่แน่นอนจากการรับจ้างทั่วไป สภาพทางกายภาพของครอบครัวส่วนใหญ่เป็นโสดอาศัยอยู่กับพ่อแม่ และสิ่งแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มการพึ่งพาอาศัยตามรูปแบบดั้งเดิมของชาวชนบทในชุมชนปัจจุบันน้อยลงทั้งชุมชนในชนบทและในเมืองตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้ต้องขังที่มีระดับการศึกษา และจำนวนครั้งที่กระทำความผิดแตกต่างกัน มีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ต้องขังที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการต้องโทษอาชึ่งก่อนต้องโทษ ฐานะทางครอบครัวบุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษ สภาพแวดล้อมในชุมชนแตกต่างกันมีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.1 การจัดโครงการ/กิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาความจิตใจของผู้ต้องขัง

3.2 จัดให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ มีใช้งาน พับถุงกระดาษ ถักแห ถักอวน เนื่องจากสังคมภายนอกไม่มีโรงงานพวกนี้หรือมีน้อยมาก ผู้ต้องขังจึงไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับการอบรมไปใช้ได้

3.3 ต้องการให้มีโอกาสพบญาติพี่น้องเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

3.4 เปิดโอกาสให้มีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เท่าเทียมกันของผู้ต้องขังกระทำความผิดครั้งแรก เช่น ชุมชน บำบัด การออกไปทำงานสาธารณะได้เหมือนผู้ต้องขังคดีธรรมดาและผู้ต้องขังที่กระทำความผิดครั้งแรก

3.5 มีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงนิสัย ความรู้ และเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังคิดจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

3.6 มีระบบติดตามดูแลและศึกษาปัญหาของนักโทษแต่ละคนและแก้ไขให้ตรงกับปัญหา

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยสภาพแวดล้อมการดำรงชีวิตนอกเรือนจำของผู้ต้องขัง ด้านครอบครัวและด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน มีความผลต่อการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ดังนั้นควรมีการฝึกอาชีพให้มีความชำนาญ เมื่อพ้นโทษแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ และควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการเตือนไม่ให้ผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำโดยครอบครัวควรให้ความรักความอบอุ่น เมื่อพ้นโทษและสามารถใช้ชีวิตเหมือนคนปกติได้
2. สถานภาพด้านการศึกษามีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำ ดังนั้น ควรให้ผู้ต้องขังได้เรียนหนังสือในระดับสูงขึ้นในระหว่างอยู่ในเรือนจำหรือพ้นโทษแล้ว เพราะการศึกษาส่งผลต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง
3. จำนวนครั้งในการกระทำความผิดมีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำซึ่งอาจจะเนื่องผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษแล้วไม่สามารถประกอบอาชีพอะไร เพราะสังคมไม่ยอมรับ จึงเป็นสาเหตุให้กลับมากระทำความผิดซ้ำอีกครั้งผู้ที่เกี่ยวกับทุกฝ่ายควรร่วมมือกันและให้ความสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- ทัศนีย์ อมาตกุล. (2548) *ทัศนะต่อการฝึกวิชาชีพและสาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ผ่านการฝึกวิชาชีพ* (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภย์วิทย์และพัฒนาด้านอาชญาวิทยา. (2548). *เบื้องหลังชีวิตของอาชญากรมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิชการพิมพ์ จำกัด.
- ศุภย์วิทย์และพัฒนาด้านอาชญาวิทยา. (2549). *เบื้องหลังชีวิตของอาชญากรมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิชการพิมพ์ จำกัด.
- สุวรรณ ใจคลองแคล้ว. (2546). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี* (ภาคินพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์. (2548). *เบื้องหลังชีวิตของอาชญากรมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิชการพิมพ์ จำกัด.
- อุษา คงคล้าย. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อายุตม์ สินธพพันธุ์. (2545). *ตัวแบบเรือนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล.